

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

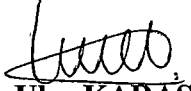
Tarih : 18 Nisan 2025

Sayı : 10902

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27264

Aşağıda yer alan sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Seçim bölgem Sivas ili Koyulhisar ilçesi Şeyhler, Orta, Aşağıkale, Yukarıkale Mahalleleri ve Yalnıztepe köyü mevkiinde yapılması planlanan Hidroelektrik Santrali ile Yardımcı Kaynak Güneş Enerjisi İlavesi Projesi'nin çevreye, doğaya ve bölgedeki kıt ancak verimli tarım arazilerine ciddi zarar vereceği, halkın hayatının olumsuz yönde etkileyeceği gerekçeleri ile hem bölge halkının haklı şikayetine neden olmuş, hem de dava konusu olmuştur.

Projeye ilişkin Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) "Olumlu" kararı; çevresel etki değerlendirmesi sürecinin usulüne uygun yürütülmediği, proje alanında ormanlık alan, tarım arazileri, hayvancılık yapılan alanlar, yerleşim alanlarının bulunduğu, projenin çevreye, tarım alanlarına, hayvanlara, çevrede yaşayan insanlara a zarar vereceği gerekçeleriyle 2024 yılında Danıştay tarafından iptal edilmiştir.

Hazırlanan bilirkişi raporunda projenin bölge tarımına olumsuz etkisi ***"Proje kapsamında GES-1 ve GES-2 alanları içerisindeki tarım yapılan alanlarının teraslamayla tarıma uygun hale getirilmiş oldukları gözlemlenmiş olup bu alanların eğiminin yaklaşık 943 ila 9010 civarında olduğu, literatürde bu tür arazilerin IV. Sınıf tarım arazisi kapsamında değerlendirildiği, bu nedenle yapılacak GES faaliyetlerinden ilgili tarım alanlarında yapılan üretimin sekteye uğrayacağı"*** ifadeleriyle vurgulanmaktadır. Yine aynı raporda, ***"Proje keşif esnasında çekilen dava konusu yere ait fotoğraflar incelendiğinde; proje alanı içerisinde yetiştirilen birçok ürünün susuz yetiştirilemeyeceği aşıkardır. ... birçok alanın teraslama yapılmak suretiyle düzlendiği ve üretim yapıldığı, arazi eğimlerinin bu alanlarda 965'in bile altında olduğu görülmekte olup, GES faaliyetlerinden ilgili alanların zarar göreceği, tarımsal faaliyetlerin sekteye uğrayacağı, projenin uygulanacağı sahada arazi sahiplerince imar ihya faaliyetleri yapılarak (teraslama yöntemiyle) emek sarfettikleri, bu alanların tarıma daha elverişli hale getirildiği, projenin uygulanmaya başlanmasıyla söz konusu arazide tarımsal faaliyetlerin yürütülmesinin mümkün olmayacağı, Koyulhisar İlçesi genelinde ve proje sahası civarında tarımsal faaliyetlerin yürütüldüğü arazilerin kısıtlı olduğu, bölgede tarım dışı yürütülen gelir kaynaklı sanayi faaliyetlerinin az oluşu ve genel itibarıyla tarımsal ürün yetiştiriciliği yapılmak suretiyle gelir elde edildiği, tarım arazilerinde uygulanacak projelerde sosyo ekonomik yönden bölgeye sağlayacağı katkının göz önüne alınması gerektiği kanaati oluşmuştur"*** denilmektedir.

Şüphesiz, doğa ile barışık Güneş Enerji Sistemleri ülkemizin ihtiyacıdır yapılmalıdır. Ancak; bölgedeki yamaçlar ve hazineye ait boş araziler yerine; büyüklüğü, şekli, tadı, kokusu ve aromasıyla diğer domateslerden ayrılan ve Türk Patent ve Marka Kurumu'ndan (TÜRKPATENT) coğrafi işaret tescil belgeli "Koyulhisar domatesinin" yetiştirildiği alanda bu projenin ısrarla yapılmak istenmesi bölge halkının haklı tepkisine neden olmaktadır. Projenin iptaline ilişkin davanın halen devam ediyor olmasına karşın, tesisin kurulabilmesi için gerekli

olan taşınmazlarla ilgili kamulaştırmayla ilgili toplantı için de tapu sahipleri 23 Nisan 2025 tarihinde, satın almaya ilişkin uzlaşma görüşmeleri için Sivas Merkez’de toplantıya davet edilmiştir. Bu çerçevede;

1. “ÇED Olumlu” kararı mahkemece iptal edilen, bilirkişi raporunda “**tarım alanlarında yapılan üretimin sekteye uğrayacağı, tarımsal faaliyetlerin yürütülmesinin mümkün olmayacağı**” açıkça ifade edilen ve geçimini sadece tarımdan ve arıcılıktan sağlayan bölge halkının haklı tepkileri olan GES projesinin yapılmak istenmesindeki ısrarın gerekçesi ve mevzuattaki yeri nedir?
2. Söz konusu GES projesine ilişkin olarak bölge halkından görüş ve önerileri alınmış mıdır? Bu görüş ve öneriler, Bakanlık yetkilileri tarafından incelenmiş, değerlendirilmiş midir?
3. Bölge halkının projeye ilişkin olumsuz görüş ve önerileri kamuoyuna yansımış, bilirkişi raporu ve ÇED iptaline ilişkin mahkeme kararı olmasına karşın, proje için kamulaştırma işlemlerinin gerekçesi ve mevzuattaki yeri nedir?
4. Projenin yapılacağı araziler “IV. Sınıf tarım arazisi” kapsamında olmasına karşın, projenin çevreye, insan sağlığına, tarım ve hayvancılığa, yeraltı ve yer üstü su kaynaklarına yönelik olumsuz etkilerin giderilmesi adına hangi önlemler alınmıştır?
5. Kurulmak istenen GES projesinin ekilebilir araziler üzerine değil de bölgedeki yamaçlar veya hazineye ait boş arazileri değerlendirilerek bölgeye ve ekonomiye kazandırılması neden düşünülmemiştir? Şirketin, kurmak istediği panellerden elde ettiği enerjiyi masrafsız olarak aktarma merkezinden, kurulumu kolay olacağı için Kelkit Çayı kenarındaki düz tarım arazilerini talep ettiği iddiası doğru mudur?
6. Önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla, 23 Nisan 2025 tarihinde gerçekleştirilmesi öngörülen satın almaya ilişkin uzlaşma görüşmelerinden hangi sonuçlar çıkmıştır?
7. Zaten çok kısıtlı tarım arazileri olan Koyulhisar’da, geçimini sadece tarım ve arıcılık üzerinden sağlayan vatandaşların karşılaşacağı mağduriyetler nasıl giderilecektir? Vatandaşın Söz konusu proje gerçekten kamu yararı adına mı, yoksa, şirketin çıkarları gözetilerek mi sürdürülmektedir?